

SAOPŠTENJE 32/2022

Datum objave:
 16.3.2022.

Preliminarni podaci

Kvartalni bruto domaći proizvod

Četvrti kvartal 2021.

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP) Crne Gore za četvrti kvartal 2021. godine, u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode, a u skladu sa ESA 2010 metodologijom.

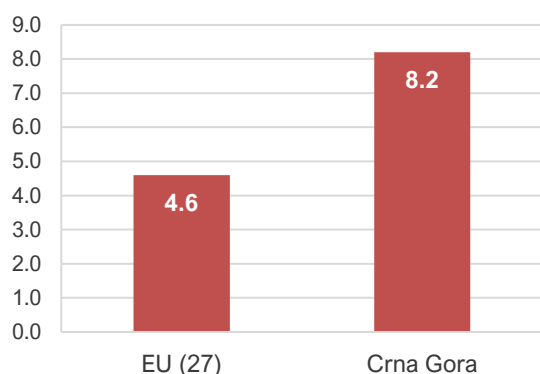
Bruto domaći proizvod Crne Gore u četvrtom kvartalu 2021. godine iznosio je 1 324,4 miliona eura, dok je u istom periodu prethodne godine iznosio 1 157,4 miliona eura.

Stopa realnog rasta BDP-a u četvrtom kvartalu 2021. godine iznosila je 8,2%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

	IVQ 2021 (p)
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	1 324,4
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	1 252,9
Stopa nominalnog rasta, %	14,4
Stopa realnog rasta, %	8,2

Grafik 1. Realne stope rasta za IVQ 2021, u %

Grafik 2. Realne stope rasta IQ 2019 - IVQ 2021, u %

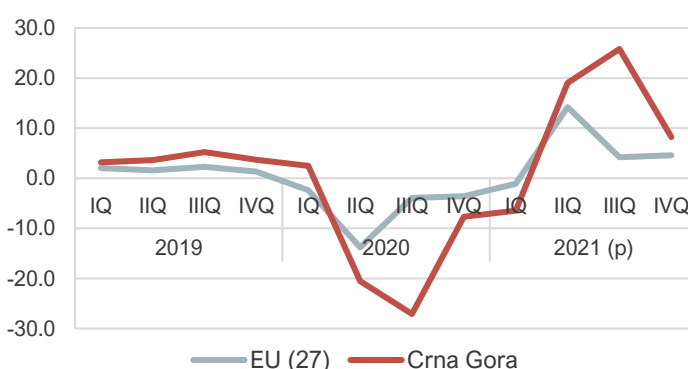

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, u tekućim cijenama

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IVQ 2020	IVQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 198 793	1 292 305
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	928 678	1 014 995
1.2	1.2 Potrošnja države	270 115	277 310
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	303 764	286 816
3	3 Promjene u zalihama	10 950	96 740
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-356 073	-351 481
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	310 244	508 312
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	666 317	859 793
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 157 434	1 324 380

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a, u tekućim cijenama, u %

Kategorije potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IVQ 2020	IVQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	103,6	97,6
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	80,2	76,6
1.2	1.2 Potrošnja države	23,3	20,9
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	26,2	21,7
3	3 Promjene u zalihama	0,9	7,3
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-30,8	-26,5
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	26,8	38,4
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	57,6	64,9
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

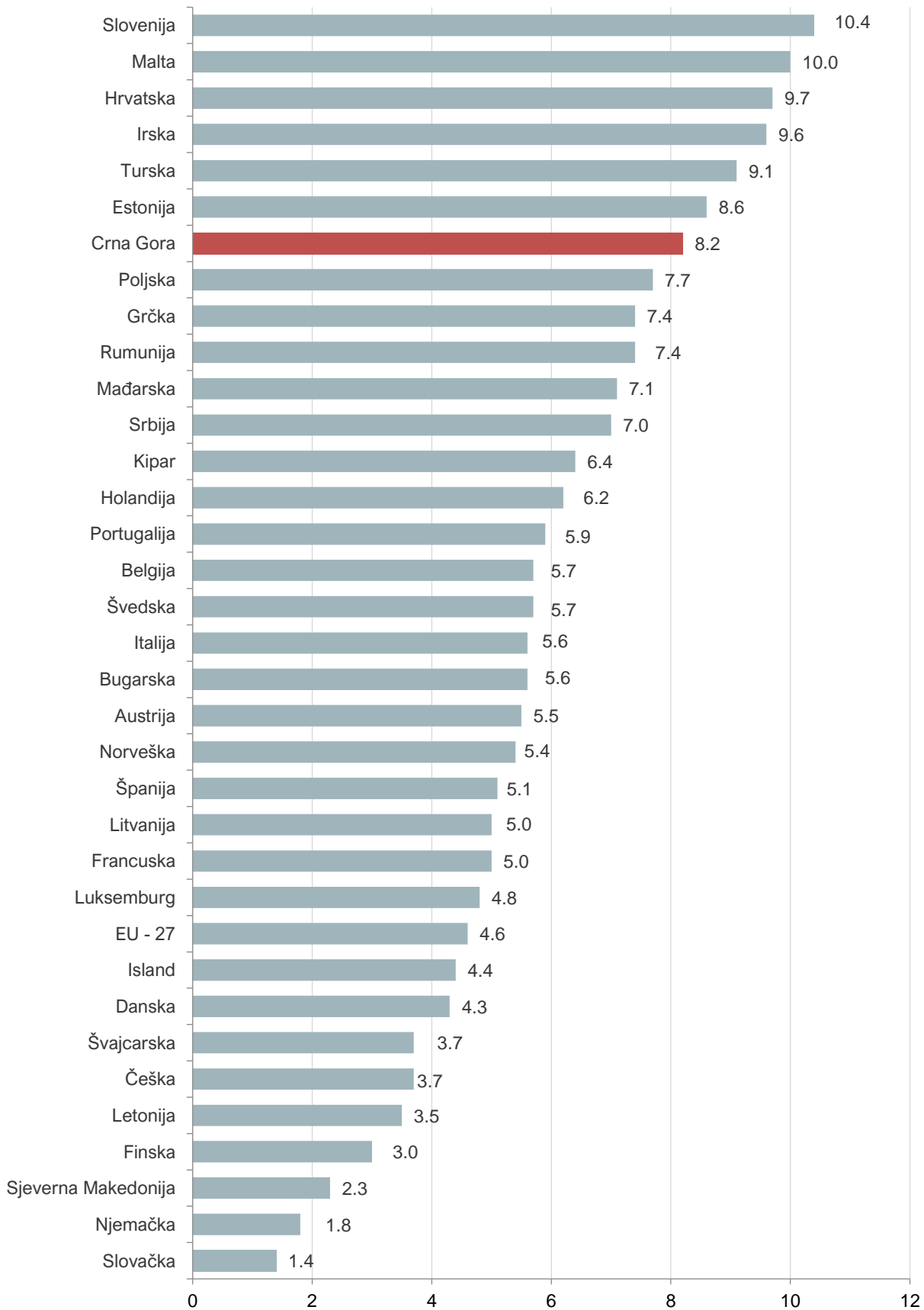
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, u stalnim cijenama (cijene prethodne godine)

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IVQ 2020	IVQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 201 636	1 254 136
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	918 099	980 768
1.2	1.2 Potrošnja države	283 537	273 368
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	313 881	256 286
3	3 Promjene u zalihama	-1 804	62 318
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-357 923	-319 880
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	323 282	466 376
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	681 205	786 256
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 155 791	1 252 860

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a, u stalnim cijenama (cijene prethodne godine), u %

Kategorije potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IVQ 2020	IVQ 2021 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	104,0	100,1
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	79,4	78,3
1.2	1.2 Potrošnja države	24,5	21,8
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	27,2	20,5
3	3 Promjene u zalihama	-0,2	5,0
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-31,0	-25,5
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	28,0	37,2
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	58,9	62,8
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 3. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IVQ 2021

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/teina011/default/table?lang=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12 i 47/19) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (Sl. list CG br. 07/19) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja za statistiku javnih finansija,
- Uprava prihoda i carina za statistiku fiskalnih prihoda i podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija i socijalnog staranja primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju.

Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Uprave prihoda i carina

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave prihoda i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama (cijene prethodne godine). Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Podaci se publikuju shodno [Kalendaru objavljivanja podataka](#).

Poslednji objavljeni podatak se smatra preliminarnim i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Kvartalni bruto domaći proizvod](#)